

Crònica

Conferències sobre cultura catalana

En aquest curs han estat continuades les conferències sobre Geografia, Història, Llengua, Literatura, Art, Filosofia i Folk-lore de Catalunya, organitzades per l'Associació professional d'Estudiants de Filosofia i Lletres, sota el patronatge de la corresponent Facultat de la nostra Universitat.

El programa d'aquestes conferències és el següent:

12 de gener: "L'humanisme a Catalunya: alguns humanistes catalans", per Joan ESTELRICH director de la Fundació Bernat Metge.

19 de gener: "Els pintors catalans dels segles XIV i XV (Serra, Borrassà, Dalmau, Huguet)", per Agustí DURAN i SANPERE, director de l'Arxiu Històric de la Ciutat.

27 de gener: "La distribució de les àrees de cultura popular de Catalunya", per Josep M.ª BATÍSTA i ROCA, professor de la Universitat de Barcelona.

3 de febrer: "Transcendència de la invasió napoleònica en la societat catalana", per Frederic CAMP.

9 de febrer: "Toponímia catalana", per Joan COROMINES, professor a la Universitat de Barcelona.

16 de febrer: "Ramon Martí i la filosofia del segle XIII", per Joaquim CARRERES ARTAU, professor a l'Institut Balmes.

23 de febrer: "La novel·la a Catalunya", per Joan PUIG i FERRETER, diputat al Parlament català.

2 de març: "Alfons el Magnànim" per Francesc MARTORELL, membre de l'Institut d'Estudis Catalans.

9 de març: "Les pintures de Ferrer Bassa a Pedralbes", per Mn. Manuel TRENS, director del Museu Diocesà.

16 de març: "Bernat Metge i els començos de l'Humanisme", per Marçal OLIVAR, de la Fundació Bernat Metge.

23 de març: "El paper decisiu de Bernard Du Plessis-Besançon en els esdeveniments catalans de 1640-1641", per Antoni ROVIRA i VIRGILI diputat al Parlament de Catalunya.

30 de març: "La música cortisana a Catalunya anterior del segle XIV", per mossèn Higiní ANGLÉS, director del Departament de Música de la Biblioteca de Catalunya.

6 d'abril: "La poesia catalana post-maragalliana", per Carles RIBA, professor a la Universitat.

20 d'abril: "La Generalitat de Catalunya", per Antoni de la TORRE, professor a la Universitat.

27 d'abril: "Arnau de Vilanova i les idees espiritualistes a Catalunya", per Ramon d'ALÓS MONNER, membre de l'Institut d'Estudis Catalans.

4 de maig: "L'arquitectura cisterciense a Catalunya. L'escultura i els escultors barrocs a Catalunya" per Cèsar MARTINELL, degà del Col·legi d'Arquitectes.

11 de maig: "Catalunya i Roma", per Josep de C. SERRA-RAFOLS, professor a la Universitat.

18 de maig: "La poesia catalana post-maragalliana", per Manuel de MONTOLIU, professor a la Universitat.

24 de maig: "Problemes del català literari. El seu estat actual de fixació", per Pompeu FABRA, professor de la Universitat, president de l'Institut de la Llengua Catalana.

L'exemple de la Facultat de Filosofia i Lletres

Tenim a les nostres mans el programa de cursos de l'any acadèmic 1932 al 1933 que ha editat la Facultat de Filosofia i Lletres de la nostra Universitat. Els Decrets del Govern de la República signats el 15 de setembre de 1931 i el 27 de gener de 1932 concedien a aquesta Facultat una àmplia autonomia per a organitzar els seus estudis, realitzar una profunda transformació en el règim d'ensenyament i suprimir l'anticuat i ineficax sistema d'exàmens múltiples. D'aquesta manera, la màxima elasticitat dels plans d'estudis i la llibertat de l'alumne perquè els formi segons les seves aptituds i preferències vindrà a facilitar l'especialització i trencarà l'orientació enciclopèdica i memorística de tot el temps anterior.

Ultra la seva missió professional d'ordre general com qualsevol altra Universitat, la Universitat de Barcelona ha d'ésser la Universitat de Catalunya i el fogar de la cultura catalana, com admirablement es diu al programa que ens ocupa. Cal remarcar el desenvolupament que en aquest programa tenen els estudis referents a Llengua, Literatura, Història i Art de Catalunya, amb una munió de cursets monogràfics i conferències que, a càrrec de distingits especialistes, han vingut a donar estat oficial als estudis que fins ara solament podia seguir una minoria selecta agrupada al voltant de l'Institut d'Estudis Catalans i ara han pres una major volada en incorporar-se a l'estatge universitari.

La Facultat s'ha rejuenit amb l'entrada de tants i tants nous professors en concepte d'agregats i encarregats de curs. Tot plegat, en llegir el programa es respira un cert ambient d'europèisme que fins ara (dolorós és dir-ho) la nostra Universitat mai no havia tingut.

Ara solament és de desitjar que les altres Facultats universitàries imitin aquest exemple i puguin oferir al jovent que concorre a llurs aules quelcom més que uns exàmens memorístics i una tasca grisa.

XIV Congrés Internacional d'Hidrologia, Climatologia i Geologia mèdiques

Aquest Congrés es reunirà a Tolosa de Llenguadoc els dies 4 al 8 d'octubre proper. El primer d'aquests Congressos tingué lloc a Biarritz en 1886 i d'aleshores ençà—salvada la interrupció relacionada amb la Gran Guerra—han vingut celebrant-se cada tres anys, alternativament a França i a l'Estranger. Totes aquestes reunions internacionals han assolit sempre el major èxit.

El Comitè d'organització del XIV Congrés està integrat del mode següent: Presidents, professor Sr. SABATIER, degà honorari de la Facultat de Ciències, membre de

l'Institut, premi Nobel; el professor M. ABELOUS, degà de la Facultat de Medicina i Farmàcia de Tolosa. Secretaris generals: professors SERR i MOOG. Secretaris adjunts: Dr. FRANCON (d'Aix-les-Bains) i CAZAL GAMELSY (de Luchon). Tresorer: Professor VALDIGUÉ.

La continuïtat entre les sessions d'aquests Congressos internacionals està garantida per una oficina permanent sota la presidència del Dr. DURAND-FARDEL i del qual és Secretari general el Dr. FLURIN.

Les ponències anunciades per al Congrés pròper són les següents:

Ponència sobre Hidrologia terapèutica: "Infeccions no supurades primitives del sistema nerviós: estudi de conjunt i tractament hidro-mineral". Ponent estranger: Professor Sir James PURVES-STEWART (Anglaterra). Ponent francès: M. RISER, professor de Clínica neurològica de la Facultat de Medicina de Tolosa, amb la col·laboració dels Drs. J. FORESTIER (d'Aix-les-Bains), MACÉ DE LEPINAY (Néris), MENARD (Lamalon), PLANQUES (cap de la Clínica neurològica en la Facultat de Medicina de Tolosa).

Ponència sobre Hidrologia, Climatologia i Thalassoteràpia: "Indicacions sobre cures estimulants als infants". Ponent estranger: M. DELCOURT, encarregat de curs a la Universitat de Brusselles. Ponent francès: Mlle. CONDAT, professor de Terapèutica a la Facultat de Medicina de Tolosa, amb la col·laboració dels Drs. CANY (La Bourboulé), CAPELLE (Font Romeu), DU PASQUIER (Saint Honnoré), GALLAND (Berck-sur-Mer) JAUBERT (Hyères), LARROUY (Salies de Béarn).

Ponència sobre Geologia: "Les aigües termominerals dels Pireneus i llur classificació geològica". Ponent estranger: Mossèn J. R. BATALLER, Professor de Geologia al Seminari i de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona (representant de Catalunya). Ponents francesos: els Srs. MENGAUD i ASTRE, professors de Geologia a la Facultat de Ciències de Tolosa.

Ponència sobre gasos rars: "Els gasos rars en les aigües minerals". Ponent estranger: Sr. A. NASINI, professor de l'Institut de Química Industrial de Milà (Itàlia). Ponent francès: M. LEPAPE, professor del "Collège de France".

Ponència sobre Climatoteràpia: "Cures climàtiques i tuberculosi pulmonar". Ponent estranger: M. René BURNAUD, metge-director dels Sanatoris de Leysin i de Hélovan (Suïssa). Ponent francès: Sr. PIERV, professor d'Hidrologia i Climatologia a la Facultat de Medicina de Lió.

Ponència sobre la Medicina termal militar: "La utilització dels manantials hidro-minerals francesos per al servei de Sanitat militar". Ponents: comandant-metge HUGONOT i capità-metge ANDRIEU, professors agregats a Val de Grâce.

Ponència sobre legislació hidromineral: "Registre legal de les aigües minerals". Ponent: M. TIMBAL, professor de l'Institut d'Hidrologia i Climatologia de Tolosa, antic degà del Col·legi d'advocats.

Amb motiu del Congrés que ens ocupa hi haurà una sessió especial reservada a la Societat Internacional d'Hidrologia, la Junta de la qual deliberarà durant el Congrés. Com de costum, serà instal·lada una Exposició d'aparells mèdics, especialitats farmacèutiques, estacions hidro-minerals, etc., etc. Entre les festes anunciades figura la inauguració del monument al professor MOUREU, que es celebrarà a Pau el dia 11 d'octubre. Aixímateix hi ha projectada una excursió a través del Llenguadoc i Pireneus des del 9 al 12 d'octubre, que finirà a Biarritz el 13 d'aquest mes.

Diesel elèctric Cada dia va prenent peu el sistema elèctric per transmetre la força a l'hèlix dels vaixells; no fa gaire que en aquest mateix lloc (octubre 1932) donàvem compte de les característiques del transatlàntic francès "Normandie", que és el més gran del món i va equipat amb sistema Vapor-Elèctric per mitjà de turbines. Ara és el trencagels "Imer" qui anirà equipat amb Diesels, en lloc de vapor, com el "Normandie", els quals mouen els generadors que alimenten els motors elèctrics.

Molt s'ha dit en contra del sistema de transmissió d'energia elèctrica per aplicar als vaixells; però el cert és que l'experiència que ha donat el sistema Ward-Leonard en els trens de laminar, és altament satisfactòria, i tingui's present que en aquesta aplicació hi han entrades de força molt ràpides, que varien la càrrega de zero a plena càrrega i d'aquesta a zero molt sovint, i això 24 hores al dia, treball molt més pesat que el d'un hèlix de vaixell. El trencagels és un vaixell que exigeix un control molt segur i d'acció ràpida, i fou per a això que el govern suec, en encarregar a les seves dressanes de Malmö, la construcció de l'"Imer", s'ha decidit a emprar el sistema Diesel-Elèctric. Així, l'"Imer" és, per ara, el vaixell trencagels més gran del món d'aquest sistema.

Aquest vaixell amida 79 metres de llarg i té una potència de 8.100 HP. amb 3 hèlixs, dos a popa i una a proa, les quals giren de 70 a 140 r. p. m..

Aquesta potència és subministrada per 4 motors M. A. N. de 4 temps, d'injecció sòlida, els quals giren a 325 r. p. m., els quals, com es veu, són bastant ràpids, ço que ha permès reduir llurs dimensions i, per tant, el cost. Aquests motors Diesels mouen 6 generadors de corrent continu de 1050 kW cada un i a una tensió de 440 volt, generadors que alimenten els motors que fan anar les hèlixs. Aquests darrers motors són de doble nucli i el sistema Ward-Leonard els permet una gran variació de velocitat.

És de remarcar que aquest vaixell té 4 llocs de comandament dels motors, 3 a proa i un a popa, perquè indistintament des de qualsevol lloc, el capità pugui menar-lo i, a l'ensem, porta un control exacte i d'acció ràpida de la seva marxa.—J. V. LL.

Errata En el número de CIENCIA corresponent al mes d'octubre, pàg. 183, cal introduir una esmena. En la nota "Més velocitat a les màquines eines", allà on diu (ratlla 11 i successives): "... de 60 a 70 metres per minut en l'alumini i coure i de 150 metres per minut en el bronze", ha de dir: "... de 60 a 70 metres per minut en la fundició, de 75 a 85 metres per minut en l'acer dolç, de 300 metres per minut en l'alumini i coure i de 150 metres per minut en el bronze".